

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ วิถีชีวิตของเด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนคร
ขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้เด็กออกมาเร่ร่อน
2. เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของเด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการดำรงชีวิตของเด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนคร

ขอนแก่น

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยวิธีการศึกษาภาคสนาม ได้สอบถามและ
สัมภาษณ์ เด็กเร่ร่อน ครูอาสา (ครูบ้านลูกรัก) จากนั้นได้นำข้อมูลมาแจกแจง และวิเคราะห์
ด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ และประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

สาเหตุที่ทำให้เด็กออกมาเร่ร่อน

จากผลการวิจัยพบว่า เด็กที่ตัดสินใจออกมาเร่ร่อนมีสาเหตุมาจากความสัมพันธ์
ภายในครอบครัวที่แตกแยก ไม่มีความสุขภายในครอบครัว พ่อแม่ทะเลาะเบาะแว้งกันไป
จนถึงการเลิกร้าง เด็กเองก็รู้สึกถูกละทิ้ง ไม่มีคนรักและไม่มีคนต้องการรวมไปจนถึงเด็กถูก
ลงโทษด้วยวิธีการที่รุนแรง

สาเหตุที่ทำให้เด็กออกมาเร่ร่อน แบ่งออกเป็น

1. สาเหตุจากครอบครัว ได้แก่

- 1.1 ครอบครัวแตกแยก การหย่าร้าง บิคารมารดาแยกทางกัน จึงส่งผลมาถึง
เด็ก คือ เด็กขาดความรักความอบอุ่น ขาดความเข้าใจ จึงส่งผลให้เด็กออกจากบ้านมาเร่ร่อน
- 1.2 ความขัดแย้งภายในครอบครัว คือ เด็กมีความขัดแย้งกับคนในครอบครัว
มีการทะเลาะวิวาทกันกับคนในครอบครัว
- 1.3 ความยากจน คือ ครอบครัวยากจน จึงส่งผลบีบบังคับให้เด็กต้องออก
จากบ้าน

2. สาเหตุจากอุปนิสัยเฉพาะตัวของเด็ก ได้แก่

2.1 เด็กชอบอิสระ ของเที่ยวเตร่

2.2 ความเกียจคร้าน เช่น เด็กจะเกียจคร้านทำงานบ้าน เกียจคร้านในการเรียน

3. สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

คือ สาเหตุจากสิ่งแวดล้อมรอบข้างทั้งภายนอกและภายใน ภายนอกจะเป็นสถานเริงรมย์ต่าง ๆ จากสื่อมวลชนและสื่อต่าง ๆ ส่วนภายในจะเป็นจากครอบครัว จากคนรอบข้างหรือคนในครอบครัวเคยมีประวัติการเร่ร่อนมาก่อน

วิถีชีวิตของเด็กเร่ร่อน

จากผลการวิจัยพบว่า วิถีชีวิตของเด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า เด็กเร่ร่อนมีวิถีชีวิตในแต่ละวัน คล้ายคลึงกันทั้งชายและหญิง โดยในแต่ละวันจะมีการดำเนินชีวิต การจัดทำกิจกรรมคล้ายคลึงกัน ดังนี้ เด็กเร่ร่อนจะมีการตื่นนอนประมาณช่วงบ่ายโมงถึงบ่ายสามโมงเย็น โดยหลังจากตื่นนอนแล้วเด็กเร่ร่อนจะออกหาอาหารกิน ขอเงินตามแถว บ.ข.ส. ขอนแก่น ตลาด หลังจากนั้นเด็กเร่ร่อนจะรวมกลุ่มกันในการทำกิจกรรมยามว่าง เช่น การหยอกล้อ การเสพสิ่งเสพติด คมกาว การเที่ยวเตร่ เที่ยวห้าง โดยเวลาช่วงหัวค่ำประมาณ 6 โมงเย็น เด็กเร่ร่อน (บางคน) จะอาบน้ำทำความสะอาดร่างกายเพื่อเตรียมตัวออกหารายได้ในเวลากลางคืน การหาเงินจากการประกอบอาชีพต่าง ๆ เช่น การขอทานตามได้รุ่ง ตลาด ส่วนมากจะเป็นเด็กอายุประมาณ 9-13 ปี และการขายบริการทางเพศในเด็กเร่ร่อนที่โตแล้ว ตั้งแต่อายุประมาณ 15-16 ปีขึ้นไป การหารายได้เด็ก เร่ร่อนจะหารายได้ไปจนถึงประมาณตีสามถึงตีสี่ เด็กก็จะเข้าหลับนอนตามที่พักอาศัยแถว ๆ บ.ข.ส. สวนรัชดา ศาลเจ้า บึงแก่นนคร หรือไม่กี่ตามโรงแรม บ้านเช่า เป็นต้น

สภาพปัญหาในการดำรงชีวิตของเด็กเร่ร่อน

จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่เด็กเร่ร่อนพบมากที่สุด คือ ปัญหาเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การโดนรังแกจากเด็กเร่ร่อนด้วยกัน การที่พวกเขาอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถเลือกได้ทำให้เขาต้องเผชิญกับการติดยาเสพติด เพื่อนในกลุ่มที่ติดยาก็จะชักชวนให้ลองเพื่อแสดงถึงความเป็นพวกเดียวกันรวมถึงปัญหาการขายบริการทางเพศก่อให้เกิดโรคทางเพศสัมพันธ์ติดตามมาด้วย

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

เด็กเร่ร่อนเป็นชีวิตที่ด้อยโอกาสในทุกๆเรื่อง ขาดโอกาสที่จะได้รับการพัฒนาชีวิต ไม่ว่าจะเป็นจากครอบครัว ชุมชน และสังคม ต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยวไร้อนาคต ขาดความรัก ความอบอุ่นจากครอบครัว ขาดโอกาสทางการศึกษา ต้องดำรงชีวิตให้อยู่รอดด้วยตนเองจึงมีความเสี่ยงต่อพฤติกรรมในทางลบทั้งต่อตนเองและสังคม เริ่มตั้งแต่เด็กเร่ร่อนจะไม่สนใจสภาพร่างกายของตนเองนอนที่ไหนก็ได้ไม่ว่าจะเป็น ที่สาธารณะ ป้ายรถโดยสาร สะพานลอย หากินในแหล่งชุมชนด้วยการขอทาน รับจ้างทั่วไป ขายบริการทางเพศหรือแม้แต่การลักขโมย ประการสำคัญ คือ การที่เด็กเร่ร่อนยังอยู่ในวัยที่ต้องการความรัก ความอบอุ่น เด็กจึงหาทางออก โดยการมั่วสุมเสพสิ่งเสพติด (คอกาว) ตลอดจนตกเป็นเครื่องมือของมิจฉาชีพ

ที่กล่าวมาข้างต้นเพื่อแสดงให้เห็นว่า ปัญหาเด็กเร่ร่อนในเขตเทศบาลนคร ขอนแก่นเป็นกลุ่มคนที่ด้อยโอกาสในสังคม เด็กเร่ร่อนจะเคยผ่านการถูกจับส่งเข้าสถานสงเคราะห์มาแล้วเป็นส่วนใหญ่และแม้แต่เด็กที่เคยผ่านการเข้ารับบริการสงเคราะห์จากเอกชน ซึ่งเป็นระบบเปิดให้อิสระเต็มที่แก่เด็กจะเข้ามาหรือออกไปเมื่อไรก็ได้ก็ถูกมองจากคนทั่วไปว่าเป็นการสนับสนุนให้เด็กใช้ชีวิตเร่ร่อนในระยะเวลาที่ยาวนานขึ้น ซึ่งสาเหตุมาจากตัวเด็กเองที่ไม่ต้องการกลับสู่ครอบครัวและยังคงประพฤติปฏิบัติตัวเหมือนเดิม คือ เด็กเล็กจะเร่ร่อนขอทานในเวลากลางวัน เด็กอายุประมาณ 12-20 ปีจะออกมาขายบริการทางเพศในเวลากลางคืน ไม่มีวินัยและไม่ได้เข้าเรียนหนังสือในระบบ หรือแม้แต่การปลุกฝังทัศนคติที่ไม่ดีต่อองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือจากผู้นำในกลุ่ม (ขาใหญ่) แต่ความคิดที่มีอคติต่อสังคมเหล่านี้ก็จะสามารถสลายได้ขึ้นอยู่กับว่าจะมีใครที่จะมาเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ชีวิตพวกเขาได้ครูอาสาจึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการที่จะทำให้พวกเขาคิดในทางที่ถูกต้อง ครูจึงเป็นทั้งความหวังและเป็นที่พักพิงการที่เด็กจะเชื่อใจใครสักคนเป็นเรื่องยากทีเดียวเพราะชีวิตเด็กเคยคาดหวังไว้มากต่อคนที่รัก คือ พ่อแม่และคนในครอบครัว แต่คนเหล่านั้นกลับทำให้เขาารู้สึกผิดหวัง ฉะนั้นในทางใจแล้วเด็กเหล่านี้ต้องการเพียงคนที่เขาไว้วางใจและเชื่อมั่นได้ว่าจะไม่ทำให้เขาต้องผิดหวังอีกและทางกายเขาก็ต้องการเพียงบ้านหลังเล็กๆ ที่พร้อมจะต้อนรับเขาเข้าไปเป็นสมาชิกเท่านั้น เด็กเหล่านี้ไม่ได้มองว่าตัวเองผิดปกติกเขากลับรู้สึกภูมิใจที่สามารถมาใช้ชีวิตในสังคมภายนอกได้โดนถ้าพึ่งเด็กมีความคาดหวังต่ออนาคตที่ดี หากบุคคลหรือองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ช่วยเหลือ

ปลูกฝังขัดเกลาความคิดความรู้สึกของเขาให้เดินในทางที่ถูกต้อง พวกเขาเหล่านี้ก็จะไม่เป็นปัญหาอีกต่อไปจำนวนเด็กเร่ร่อนในสังคมไทยก็จะเบาบางลง

ข้อเสนอแนะ

ด้านการป้องกัน

การป้องกันถือเป็นเรื่องสำคัญ คือ จะช่วยให้จำนวนเด็กเร่ร่อนไม่เพิ่มขึ้น และอีกอย่างยังจะเป็นการช่วยลดปัญหาทางสังคมที่จะตามมาลงอีกด้วย โดยมีข้อเสนอแนะด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. สร้างฐานครอบครัวที่เข้มแข็ง คือ การป้องกันด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว โดยสนับสนุนให้มีหน่วยงานที่รับให้คำปรึกษาแก่ครอบครัวที่ประสบปัญหาและการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมให้ครอบครัวได้มีโอกาสในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น ในวันครอบครัว วันเด็ก เป็นต้น และที่สำคัญ คือ ส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสามี ภรรยา บิดา มารดา ลูก ให้มีความสัมพันธ์ในครอบครัวที่แน่นแฟ้น เข้าอกเข้าใจซึ่งกันและกัน และให้คำปรึกษารับฟังปัญหาและช่วยกันแก้ไข เป็นต้น
2. สร้างฐานด้านการศึกษา คือ การช่วยป้องกัน โดยผ่านทางด้านการศึกษา การให้การศึกษแก่เด็ก โดยอาศัยครู อาจารย์ เป็นสื่อกลางในการช่วยพัฒนาในทุก ๆ ด้าน แก่เด็กและในสถานศึกษาโรงเรียนจะต้องมีการทำงานประสานงานกับชุมชนละแวกใกล้เคียง โรงเรียน และในพื้นที่ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ของเด็ก เช่น เด็กยากจน ความยากลำบาก ไม่ได้รับการศึกษา เพื่อจะได้ช่วยเหลือและนำเด็กเข้าสู่การศึกษา ซึ่งจะเป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะชักนำให้เด็กมีวิถีชีวิตที่ดีขึ้น
3. สร้างฐานทางสังคม คือ การขจัดปัญหาต่าง ๆ ในสังคม หรือลดปัญหาต่าง ๆ เช่น สิ่งเสพติด สุรา การพนัน อบายมุขต่าง ๆ เพราะสิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่ชักนำและสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นตามมา ให้คนในทุกระดับในสังคมและเมื่อเด็ก ๆ ได้ตกเป็นทาสของสิ่งเหล่านี้แล้วก็จะมีปัญหาต่าง ๆ ตามมา ควรส่งเสริมและพัฒนาฐานทางสังคมให้ดีขึ้นได้ โดยการส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กเพื่อชักนำให้เด็กเลือกเดินในทางที่ถูกที่ควร เช่น การสร้างศูนย์กีฬา สนามกีฬา แหล่งศิลปะพหุวัฒนธรรมต่าง ๆ สวนสนุก เพราะสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เด็กกล้าคิดกล้าทำในทางที่ถูกต้อง เพื่อจะได้พัฒนาตนเองอย่างสนุกสนาน

และพัฒนาความสามารถให้กับตนเอง ซึ่งจะเป็นการป้องกันไม่ให้เด็กไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข สิ่งเสพติด เป็นต้น

ด้านการแก้ไขช่วยเหลือ

การที่เด็กต้องกลายมาเป็นเด็กเร่ร่อน และเผชิญปัญหาต่าง ๆ มากมายในการดำรงชีพ และจากสังคมรอบข้าง การแก้ไขช่วยเหลือคือเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน เพราะถ้าปล่อยนานไป ปัญหาก็ยิ่งรุนแรงยิ่งขึ้น ทั้งในด้านยาเสพติด การค้าประเวณี ดังนั้น ข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขช่วยเหลือเด็กเร่ร่อนกลุ่มนี้ ดังแนวทางต่อไปนี้

1. การลงพื้นที่พบปะประเด็น คือ การดำเนินการโดยการเตรียมบุคลากรจากทุกหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น ครูอาสา ครูเทศบาล เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ ลงพื้นที่ออกไปพบเด็กตามพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อทำความรู้จักและสร้างสัมพันธ์ไมตรีที่ดีต่อเด็ก เพื่อให้เด็กไว้วางใจ และชักนำให้เด็กอยากออกมาจากจุดนั้น และชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องโดยการค่อย ๆ สร้างจิตสำนึกค่อย ๆ ชี้นำแนวทางในเส้นทางนั้น ๆ และเมื่อเด็กพร้อมก็นำเด็กสู่การศึกษาหรือการช่วยเหลืออีกทางหนึ่ง
2. สนับสนุนให้มีบ้านพักชั่วคราวสำหรับเด็ก คือ การสนับสนุนให้มีบ้านพักชั่วคราวที่เกิดขึ้นเป็นที่รองรับเด็กเร่ร่อน โดยจัดกิจกรรมในบ้านโดยเน้นบรรยากาศคล้ายครอบครัวให้มาก มีความเป็นกันเองกับเด็ก และต้องมีคนดูแลที่พร้อมจะดูแลและเข้าใจเด็กและเปิดโอกาสให้เด็ก โดยจะให้ความอิสระในการคิด ให้เด็กอย่างเต็มที่ในการแสดงความคิดเห็นหรืออื่น ๆ โดยเน้นการบังคับ ลงโทษแต่จะเป็นการพูดคุย บอก สอน กันด้วยเหตุและผล โดยจะมีลักษณะร่วมกันดำเนินการโดยองค์การพัฒนาเอกชนและรัฐบาล
3. การส่งเสริมให้มีหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวกับเด็กเร่ร่อน คือ ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่ทำงานด้านเด็กเร่ร่อน กระจายตัวออกทำงานช่วยเหลือเด็กเร่ร่อนให้กว้างขวาง และต่อเนื่องมากขึ้น รวมไปถึงการดูแลรับผิดชอบเด็ก ๆ เหล่านี้อย่างจริงจังและอย่างทั่วถึง

ด้านการพัฒนาและฟื้นฟู

เด็กเร่ร่อนจำนวนมากประสบภาวะปัญหามากมายทั้งปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาทางเพศ ปัญหาการด้อยโอกาสในด้านต่าง ๆ ปัญหาการถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจ ล่วง

ละเมิดทางเพศ การทำงานกับเด็กเร่ร่อนจึงจำเป็นต้องดำเนินการฟื้นฟูและพัฒนาเด็กเหล่านี้ กลับสู่สภาพปกติให้มากที่สุด โดยมีแนวทางในการพัฒนาและฟื้นฟู ดังนี้

1. การให้คำปรึกษาแก่เด็กอย่างประจำและต่อเนื่อง ทั้งจากการลงพื้นที่และเด็กที่อยู่ในบ้านพักเด็ก
2. การให้คำแนะนำและข้อมูลต่าง ๆ โดยเด็กจะได้เรียนรู้และมีทางเลือกในการตัดสินใจ โดยมีคนคอยชี้แนะแนวทางที่เหมาะสมกับเด็ก
3. การรักษาขั้นพื้นฐาน คือ เป็นการรักษาโรคทั่ว ๆ ไปที่เด็กประสบอยู่ เช่น โรคทางเพศ โรคผิวหนัง ยาเสพติด ป่วยเรื้อรัง โดยจะต้องจำเป็นที่จะได้รับการดูแลรักษาให้หายขาดจากโรคนั้น ๆ
4. การให้การบำบัดทางจิต เช่น ในกรณีที่เด็กมีอาการป่วยทางจิต อาจจะมีอาการมาจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น จากสารเสพติด จากการล่วงเกินทางเพศ จึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้หรือเจ้าหน้าที่ การบำบัดรักษาเป็นการเฉพาะมาบำบัดรักษา อาการทางจิตให้แก่เด็ก
5. การให้การพัฒนา คือ จะต้องมีการพัฒนาทั้งทางด้านความคิดและจิตใจควบคู่กันไป โดยที่เด็กจะต้องมีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเอง โดยจะพัฒนาไปในทางที่ตนเองต้องการ เช่น การกลับสู่ครอบครัว การศึกษา การบวชเรียน การฝึกวิชาชีพ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นกระบวนการพัฒนาตนเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิถีชีวิตของเด็กเร่ร่อน ในบริเวณพื้นที่อื่นๆ นอกเหนือจากเขตเทศบาลนครขอนแก่น
2. ควรศึกษาทัศนคติ หรือมุมมองที่มีต่อเด็กขององค์กรที่ให้ความช่วยเหลือเด็กเร่ร่อนทั้งภาครัฐและเอกชน ในลักษณะการวิจัยเชิงคุณภาพ

ตัวอย่างกรณีศึกษา

เด็กชายเอกราช (นามสมมุติ) อายุ 13 ปี มีพี่น้อง 3 คน ตัวเองเป็นลูกคนที่ 2 เป็นคนจังหวัดขอนแก่น จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

สาเหตุที่ต้องออกมาเร่ร่อน เพราะพ่อเสียชีวิต ส่วนแม่หนีไปอยู่ที่อื่น ตนเองจึงต้องอาศัยอยู่กับป้า ถูกป้าตี ทนไม่ได้จึงออกจากบ้านมาเร่ร่อน

ออกมาเร่ร่อนข้างนอกได้ประมาณ 2 ปี โดยเร่ร่อนไปตามที่ต่าง ๆ เช่น อุครธานี โคราช (นครราชสีมา) ขอนแก่น แต่ปัจจุบันเด็กอาศัยอยู่ที่จังหวัดขอนแก่น

การหารายได้ระหว่างเร่ร่อน โดยการขอกทานและการขายบริการ โดยการขอกทานจะมีรายได้ประมาณ วันละ 50 บาท/วัน ส่วนการขายบริการจะได้ประมาณ 10-20 บาท/วัน ไม่แน่นอน แล้วแต่จะมีแขก

ความรู้ความสามารถ สามารถอ่านออกเขียนได้คิดเลขเป็น ฉลาด ชอบวาดภาพ จะเป็นเด็กที่มีความสามารถฉลาดหลักแหลม ถึงจะเรียนถึง ป.4 แต่สามารถอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขได้อย่างรวดเร็วมีศิลปะในตัว

สภาพปัญหาในการดำรงชีวิตของเด็ก คือในเรื่อง ยาเสพติด การรักษาความสะอาด ปัจจัยสี่ กลัวประชาสงเคราะห์ ตำรวจจะมาจับ เป็นต้น

กิจกรรมยามว่างของเด็ก คือ เล่นเกมส์ เสพสิ่งเสพติด นอน หยอกล้อกันภายในกลุ่ม กินเที่ยวห่าง เป็นต้น

อนาคต อยากเป็นตำรวจ

เด็กหญิงมาริสตา (นามสมมุติ) อายุ 13 ปี เป็นลูกคนเดียว เป็นคนอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ สภาพครอบครัวยากจนพ่อกับแม่ ทำงานอยู่คนละที่ จึงอาศัยอยู่กับน้า และแฟนของน้า ลักษณะทางด้านร่างกายของเด็กจะผอม สูง ผมแดง ผิวขาว มีโรคประจำตัว คือ โรคกระเพาะ และกามโรค

สาเหตุที่ออกมาเร่ร่อน คือ ถูกแฟนของน้าข่มขืน แล้วทางโรงเรียนจึงส่งเด็กมาปรับสภาพจิตใจ ฟันฟู และเรียนหนังสือที่บ้านข้าวสาร จังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นบ้านสำหรับเด็กหญิงที่ประสบปัญหาต่าง ๆ เข้าไปเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หลังจากถูกส่งตัวมาเรียนที่บ้านข้าวสารก็เกิดทะเลาะวิวาทกับเพื่อนบ่อย ๆ รุ่นพี่รังแก จึงเกิดการเบื้อ และมีเพื่อนอีกคน

ที่เรียนด้วยกันในบ้านข้าวสาร ชักชวนออกมาข้างนอก จึงออกมาเร่ร่อน ที่จังหวัดขอนแก่น โดยออกมาได้ประมาณ 2-3 เดือน

การหารายได้ จะหารายได้โดยการขายบริการทางเพศ โดยจะมีรายได้ประมาณ 300-500 บาท/วัน ส่วนเงินที่หามาได้จะไม่มีการเก็บออม จะนำไปซื้อของ ซื้ออาหาร ซื้อสิ่งเสพติด ซื้อเสื้อผ้า จนหมดโดยไม่เหลือเก็บ พอหมดก็จะหาใหม่ไปวัน ๆ คือ จะหาแค่ออกไปวัน ๆ หมดก็หาใหม่ เป็นต้น

ความรู้ความสามารถเด็กสามารถอ่านออกเขียนได้ โดยเด็กเคยได้เรียนถึง ป.5 ก็ออกมาเร่ร่อน จึงพออ่านออกเขียนได้ บวกเลขได้

ปัญหาที่พบ คือ ปัญหาเรื่องสุขภาพร่างกาย ซึ่งเด็กจะป่วยเป็นโรคตามโรคหรือหนองใน และปัญหาในเรื่องการป้องกันโรคเอดส์ โดยเด็กพอจะมีความรู้อยู่บ้าง แต่บางครั้งในการขายบริการไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัย จึงเสี่ยงมากในการติดโรค

กิจกรรมยามว่าง จะชอบเดินเที่ยวห้างสรรพสินค้า เล่นเกมส์ ถ่ายสตริกเกอร์ นอนเสพสิ่งเสพติด (คอกาว) เป็นต้น

อนาคตวันข้างหน้า อยากเป็นครู

เด็กชายสัมฤทธิ์ (นามสมมุติ) อายุ 11 ปี มีพี่น้อง 2 คน เป็นลูกคนที่ 2 ภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ จบการศึกษาระดับชั้น ป.3 ความพอใจต่อการเรียน แต่ไม่ชอบอยู่บ้าน (ตอนนั้น) เพราะพ่อกับแม่ด่าเวลาเขาจะดีลูก จึงไม่อยู่บ้าน

สาเหตุของการออกมาเร่ร่อน พ่อแม่ด่าแล้วให้หาเงินมาให้ตนซื้อเหล้า เวลาเขาก็ดีลูก จึงทนสภาพไม่ไหวจึงหนีออกจากบ้าน เคยโดนตำรวจจับไปส่งบ้าน แต่ก็กลับออกมาอีกเหมือนเคย โดยมีระยะเวลาออกมาเร่ร่อน 1 ปี

การหารายได้ในช่วงเร่ร่อน คือโดยการขอร้องและการขายบริการให้กับแขกที่เป็นผู้ชาย โดยตอนกลางวัน จะขอร้อง ส่วนกลางคืนจะขายบริการและขอร้องตามตลาดได้รุ่ง

ความรู้ความสามารถ จะไม่สามารถอ่านออกเขียนได้เลย แม้แต่ตัวหนังสือบางตัวยังไม่รู้จัก ว่าเป็นตัวอะไร คิดเลข ยังผิด ๆ ถูก ๆ

สภาพปัญหา คือ ในเรื่องของยาเสพติด (กาว) การรักษาความสะอาด อ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้ เสี่ยงต่อการติดโรค เช่น โรคเอดส์ กามโรค

กิจกรรมยามว่างของเด็ก คือ เล่นเกมส์ เสพสิ่งเสพติด นอน เที่ยว หยอกล้อกัน เป็นต้น

นางสาว นิภาพร (นามสมมุติ) อายุ 19 ปี มีพี่น้อง 3 คน เป็นลูกคนที่ 1 จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนโพนงามวิทยานุกูล

สาเหตุที่ออกมาเป็นเด็กเร่ร่อน คือ ออกจากบ้านเพื่อออกมาทำงาน โดยทางบ้านพ่อแม่ไม่รู้ออกมาเร่ร่อน จนปัจจุบันยังเข้าใจว่าลูกออกมาทำงาน ที่ได้มาเร่ร่อนเพราะมาติดผู้ชาย (แฟน) ที่เป็นเด็กเร่ร่อน ตัวเองจึงมาอยู่กับแฟน เร่ร่อนตามแฟน และอีกสาเหตุหนึ่งที่ออกมาจากบ้าน คือ ไม่ชอบอยู่บ้าน ชอบอิสระ

ระยะเวลาในการออกมาเร่ร่อนประมาณ 10 เดือน โดยเคยเร่ร่อนที่จังหวัดขอนแก่น เท่านั้น

การหารายได้ระหว่างเร่ร่อน โดยการขายบริการทางเพศ ซึ่งจะขายในช่วงตอนกลางคืนแถว ๆ บ.ข.ส. สวนรัชดา โดยมีรายได้ 300-500 บาท/วัน บางคืนมีแขกเยอะได้ประมาณ 1,000-1,500 บาท/วัน แล้วแต่แขก

ความรู้ความสามารถ สามารถอ่านออกเขียนได้ เพราะจบชั้น ม.3 และมีความสามารถในการวาดรูป ศิลปะ

สภาพปัญหา จะเป็นในเรื่องการเสี่ยงต่อการติดโรค เช่น โรคเอดส์ เพราะเด็กมีอาชีพขายบริการและเรื่องยาเสพติด (กาว)

การแต่งกาย จะแต่งกายสะอาด รู้จักรักษาความสะอาดตัวเอง รูปร่างสูง หน้าตาดี ผอมยาวประจำ

เด็กชายทศพล (นามสมมุติ) อายุ 13 ปี มีพี่น้อง 3 คน เป็นบุตรคนที่ 2 อาศัยอยู่กับลุง ที่จังหวัดขอนแก่น จบการศึกษา ป.4 ไม่เรียนต่อ

สาเหตุของการออกมาเร่ร่อน คือ เบื่อบ้าน พ่อแม่แยกทางไปมีครอบครัวใหม่ ติดเพื่อน เพื่อนชักชวนมาเร่ร่อน จึงออกมาเร่ร่อนโดยมีระยะเวลาในการเร่ร่อนประมาณ 4 ปี

ลักษณะของเด็ก จะมีรูปร่างสูงใหญ่ ตัวใหญ่ ผิวคล้ำฟันหลอ เห็นแก่ตัว ไม่ชอบทำงาน ชอบความสบาย ใบบ่อย ๆ ผอม

การหารายได้ ระหว่างเร่ร่อน จะหารายได้จากการทำงาน การขายบริการ มีรายได้ประมาณ วันละ 50-100 บาท

ความรู้ความสามารถ สามารถอ่านหนังสือได้ เขียนหนังสือได้ คิดเลขได้ เพราะเคยเรียนจนถึงชั้น ป.4 ที่โรงเรียนขอนแก่นคริสเตียน และไม่เรียนต่อซึ่งออกมาเร่ร่อนก่อน

สถานพินิจ/สถานสงเคราะห์/ที่อื่น ๆ ที่เคยอยู่ คือ สถานแรก รับสวัสดิการ
คุ้มครองเด็กชายเขื่อนอุบลรัตน์ ค่าฯ ร 8 เป็นต้น

สภาพปัญหาที่ประสบ คือ เรื่องยาเสพติด การรักษาความสะอาดร่างกาย ความ
ปลอดภัย เป็นต้น

กิจกรรมยามว่าง คือ การเล่นเกม หอกล้อกับเพื่อน การเที่ยวห้าง การเล่นเกมส
ตามห้าง เทียวชมมหรสพ ในช่วงกลางคืน และการเสพสิ่งเสพติด เป็นต้น

อนาคตอยากเป็นนักแข่งรถ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY